

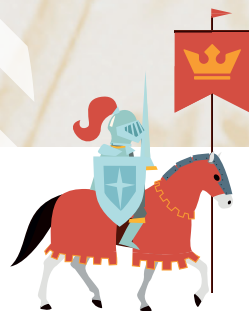
Knud Lavard Mysteriet

Tag på byvandring i Ringsted
og hjælp med at finde Knud Lavards
forsvundne hovedskal

Ringsted
Midt i mulighederne

Om spillet

Rutelængde: 3 km. Anslået tid: 75 min.

I skal nu begive jer ud på en byvandring som er ulig noget, I har prøvet før. Undervejs vil I stoppe ved nogle af Ringsteds gamle seværdigheder. Her skal I løse en gåde eller knække en kode for at komme videre. Ved hvert stop skal I finde ord som skal bruges i en kryds og tværs. Når I har fundet alle de vandrette ord, skal I finde det lodrette ord, som fortæller hvor den ulovlige handel kommer til at foregå.

Historien

Knud Lavard var hertug af Slesvig i 1100-tallet og da han døde, blev han begravet i Ringsted Klosterkirke og hans søn Valdemar den Store blev enekonge. Alt var vel indtil Corfitz Ulfeldt, kendt som en af Danmarks største landsforrædere, stjal Knuds hovedskål i 1600-tallet og forærede den til de franske kongers gravkirke St. Denis. Hovedskallen forsvandt spørløst under den franske revolution... Indtil i dag.

Der har været rygter om at hovedskallen er blevet spottet i Ringsted og nogen siger, at der vil foregå en handel, hvor hovedskallen bliver solgt for mange penge. Hovedskallen hører retmæssigt til i Knuds grav i klosterkirken. Borgmesteren har derfor bedt jer om at undersøge de ledetråde, folk har samlet for at finde ud af, hvor handlen foregår. Hvis I finder handelsstedet, kan politiet fange sælgeren og få hovedskallen tilbage i Knuds grav, hvor den hører til. Men skynd jer, borgmesteren fortæller nemlig at handlen sker i aften.

Kort over ruten

Her ses ruteplanen, I skal følge. Gå efter kortets punkter og opgavernes adresser, så finder I den rette vej til målet. I kan i principielt starte hvor som helst på ruten.

Ringsted Sygehus

Bøllingsvej 30

Ringsteds første sygehus blev indviet i 1860, og i 1903 kom et epidemi-sygehus til. Da Ringsted fik kaserne, opførtes et garnisonssygehus i årene 1914-15. Da det kommunale sygehus brændte i 1923, blev garnisonssygehuset overtaget af Ringsted Kommune. Siden har der været en række om- og tilbygninger, bl.a. det store sengeafsnit i 1973. Ringsted fik sin første læge, Gottfried Walbohm i 1789, men først langt senere en apoteksfilial, åbnet af Kristian Ørsted (bror til fysiker H.C. Ørsted), der var apoteker i Sorø.

På bygningen langs Bøllingsvej er der et relief. Find den rigtige rækkefølge på billederne nedenfor - så har du det første bogstav i kryds og tværsen.

P

M

E

D

I

E

I

Opgave
2

Ringsted Kaserne

Garnisonen 1

Ringsted Kaserne blev indviet i 1914 som artillerikaserne med 200 mand og 96 heste. I 1952 flyttede artilleriet til Holbæk, kasernen blev renoveret med bl.a. ny hovedbygning og befalingsmandsskolen rykkede ind. Fra 1974 var det slut med det gode sociale samvær mellem beboere af kasernen og sygehusets kvindelige medarbejdere. Ringsted Kaserne fik nu kun stabsfunktioner for hjemmeværnet. I 1999 besluttede Forsvaret at nedlægge kasernen, der senere blev købt af Ringsted Kommune. Totalforsvarsregion Sjælland har stadig til huse på kasernen, men ellers er en hel ny og spændende bydel opstået på de gamle arealer.

Kig på bygningerne forrest ved kasernen.
Hvilket år blev kasernen opført? Skriv det korrekte ord i kryds og tværsen.

1886 → Soldaterne

1903 → Kanoner

1913 → Artilleri

1918 → Forsvaret

Opgave
3

Sct. Knuds Kirke

Sct. Knudsgade 19

Sct. Knudsgade blev anlagt i 1873 og blev med sine små huse arbejdergaden i den gamle bymidte. Pga. dårlige levevilkår søgte mange polakker til Danmark som roe-arbejdere i årtierne omkring 1900, og en del blev i landet og stiftede familie. Antallet af katolske menigheder og skoler steg betydeligt, og Ringsted fik både katolsk kirke og skole. Sct. Knuds Kirke blev bygget i 1907 og er byens katolske kirke.

Over døren til kirken er der et maleri af en mand. Der står også skrevet, hvem det er. Kig på maleriet og find navnet på manden. Skriv det markerede ord i kryds og tværsen.

Knud Den **Nådige**

Knud Den **Store**

Knud Den **Hellige**

Knud **Lavard**

Vandtårnet

Sct. Hansgade 32

Vandtårnet er fra 1915 og erstattede et ældre vandtårn fra 1885. Ved siden af vandtårnet ligger en bygning som blev opført i 1901 som Sct. Hans kapel. Den skulle bruges til kirkelige handlinger, mens Sct. Bendts Kirke blev restaureret. Herefter blev kapellet brugt som menighedshus og i perioden 1938 - 1985 som Ringsted Kommunes folkebibliotek og lokalhistorisk arkiv. Der har siden været en musikskole og huser i dag Ringsted Radiomuseum.

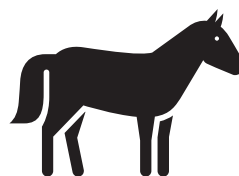
Kig på toppen af vandtårnet. Hvilket dyr ses deroppe?
Skriv navnet på dyret i kryds og tværsen.

Ørn

Hane

Hest

Opgave
5

Børsen på Torvet

Søgade 2

Traditionen siger, at kreaturhandler Alfred Mortensen beholdt bøndernes penge og stak af til Amerika. Efter nogle år vendte han hjem med guld på lommen, betalte alle sine skyldnere og opførte Børsen som et hypermoderne byggeri med centralvarme. Bygningen rummede bl.a. bank, restaurant, auktionslokale og et par sale, hvor dansen gik lystigt. Arkitekt Eugen Jørgensen tegnede det pompøse hus med gavmild inspiration fra ældre stilarter.

På hjørnet af bygningen ses et lille tårn med nogle symboler på.
Hvor mange symboler er der på tårnet?
Skriv det korrekte ord i kryds og tværsen.

3 → Bønder

4 → Auktion

5 → Banken

Valdemar den Store

Torvet 16

Den imponante figur blev rejst i 1937 ved en stor folkefest på Torvet og med deltagelse af Kong Chr. X. Kunstneren er billedhuggeren Johannes Bjerg (1886-1955), og viser Valdemar den Store, som var søn til Knud Lavard, og konge over Danmark fra 1154 til 1182.

Find ud af hvilke bogstaver der mangler. Hvilket ord kan de manglende bogstaver sættes sammen til? Skriv det korrekte ord i kryds og tværsen.

Magten

Tronen

Kongen

Hertug

Opgave
7

Ringsted Rådhus

Sct. Bendtsgade 1

Nuværende rådhus er byens tredje og er tegnet af arkitekt Steen Eiler Rasmussen (1898-1990). Den nu fredede bygning blev indviet i 1938, og bygningens stramme funktionalisme skulle sikre, at den ikke tog opmærksomheden fra kirken. I opgangen hænger maleriet "Kong Valdemars Sejrs bryllup med dronning Dagmar" af kunstneren Agnes Slott Møller. Billedet er fra 1932 og en del af serien "Valdemar Sejrs historie".

Ved siden af rådhuset ligger tre store sten. Læs om stenene på skiltene som er på siden af rådhusbygningen. Hvad forbindes med de tre sten? Skriv det ord som pilen fører til i kryds og tværsen.

Folketinget → **Politik**

Grundloven → **Forfatning**

Landstinget → **Tradition**

Opgave
8

Sct. Bendts Kirke

Sct. Bendtsgade 9

Kirken er bygget af Kong Valdemar den Store (1131-1182) over hans far Knud Lavard, dræbt i 1131 i Haraldsted skov af kong Niels' søn Magnus, der frygtede, at Knud ville tage kongemagten. Knud blev begravet foran alteret i en ældre kirke af frådsten, som lå der hvor Sct. Bendts ligger i dag. Den blev bygget omkring år 1080 af roskildebispen Svend Norman. Den nuværende Sct. Bendts Kirke blev påbegyndt omkring år 1160 og er den ældste bygning af tegl i Norden. Ved en stor kirkefest i 1170 blev Knud Lavard optaget af sin grav og skrinlagt som helgen på alteret i Sct. Bendts Kirke. Valdemar kronede samtidig sin 7-årige søn, Knud, som medkonge i Danmarks første kongekroning. På det tidspunkt stod kun koret og tværskibene af kirken færdige. Da den senere blev færdigbygget, udgjorde den nordfløjen i et stort benediktinerkloster. Klosteret nedbrændte senere helt under en af byens mange brande.

Kig rundt om kirken og se, om I kan finde symbolet på billedet på en af kirkens døre. Hvilket symbol er der på døren?
Skriv det korrekte ord i kryds og tværsen.

Folkekirke

Klosterkirke

Domkirke

Sognekirke

Knud Lavard
Mysteriet

Opgave
9

Dagmarbrønden

Sct. Bendtsgade, kirkemuren

Dagmarbrønden er en skulptur, som er skabt af billedhuggeren Henrik Starcke. Den er en del af muren omkring den gamle Sct. Bendts kirkegård og er et minde over den bøhemiske prinsesse Marketa, der blev gift med Valdemar Sejv og fik tilnavnet Dagmar.

Læs om Dagmarbrønden på skiltet ved siden af brønden.
Hvad betyder Dagmar? Skriv betydningen i kryds og tværsen.

Lykkedag

Fra Danmark

Dagens mø

Ny dag

Opgave
10

Postgården

Nørregade 2

Postgården var oprindelig en købmandsgård tilhørende Peder Hansen Freiesleben, men da byen omkring 1827 omdannede den daværende postgård i Sct. Bendtsgade til Rådhus, blev købmandsgården til den "nye" postgård. Her kunne rejsende med dagvognen spise og hvile, inden de skulle rejse videre. Da dagvognen blev overhalet af jernbanen, blev Postgården almindeligt hotel og restauration (indtil 1985).

Kig over døren til Postgården.
Hvilket blæseinstrument ses lige over døren under de 2 løver?
Skriv navnet på det korrekte blæseinstrument i kryds og tværsen.

Jagthorn

Signalhorn

Valdhorn

Knud Lavard
Mysteriet

Opgave

11

Købmandsgård

Nørregade 20

I Nørregade 20 ligger den tidligere "Agersteds gård" – den sidste af byens store købmandsgårde, hvor bønderne solgte deres produkter og købte varer som kaffe, sukker, tobak, spegesild m.v. Årstallet 1901 ses på bygningen inde i gården, hvor lokalbryggeriet Dagmar i dag brygger herligt øl.

Udover årstallet på bryggeriet er der også et årstal over porten inde i gården. Find årstallet og regn ud, hvor mange år, er der mellem årstallene? Skriv det ord, som tallet fører til, i kryds og tværsen.

4 år → Spegesild

8 år → Gadehandel

6 år → Købmanden

10 år → Gården

